

Nr 117.

Av herr **Eskilsson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar: Övriga utgifter.*

Enligt upplysningar, som lämnas i nionde huvudtiteln s. 160 o. f., har den under senare år från statens sida intensifierade kampen mot de smittsamma husdjursjukdomarna gett mycket tillfredsställande resultat. Veterinärstyrelsen räknar med att nya delar av landet skola kunna friförklaras för tuberkulos hos nötkreatur hösten 1952, och anslaget till denna sjukdoms bekämpande föreslås för nästa budgetår bli minskat med 330 000 kronor.

I fråga om kastsjukebekämpandet anser veterinärstyrelsen att man nu kommit in i slutskedet. Vid början av budgetåret 1951/52 beräknas endast 0,4 procent av besättningarna vara smittade, och antalet reagerande djur inom de smittade besättningarna uppskattas till endast omkring 8 000.

Det snabba resultat som nåtts särskilt i fråga om bekämpande av kastsjukesmittan bör sporra till fortsatta liknande åtgärder mot andra svåra kreaturssjukdomar. Det är därför anledning till tillfredsställelse att Kungl. Maj:t ställt medel till förfogande till forskning rörande sjukdomen lymfadenos, som i vissa delar av landet börjar få karaktären av masskadesjukdom.

I särskilt hög grad är det dock de smittsamma juverinflammationerna hos kor, som förorsaka djurägarna stora besvär och förluster och där effektivt motarbetande inte torde kunna genomföras utan att veterinärväsendet engageras för ett organiserat bekämpande. Hushållningssällskapens förbund har i en framställning om åtgärder med rätta framhållit, att det är lika motiverat att lämna statsbidrag för bekämpandet av de smittsamma juversjukdomarna som av tuberkulos och smittsam kastning.

Ur folkhälsans synpunkt är att observera, att vissa av de bakterier som förorsaka smittsam juverinflammation äro av samma art som de som förorsaka halsfluss hos människor, och juverinflammationernas förekomst utgör därför en viss fara för folkhälsan, då sjukdomen på ett tidigt stadium inte alltid blir observerad, så att mjölken blir frånskild.

Veterinärstyrelsen har för sin del äskat att få för nästa budgetår disponera visst belopp av anslaget till förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar för att vid några hushållningssällskap försöksvis anordna

bekämpande av de smittsamma juverinflammationerna (mastiterna) hos kor. Statskontoret har avvisat detta förslag under hänvisning till att 1951 års riksdag inte haft något att invända emot att igångsättande av denna försöksverksamhet uppskjutes till ett gynsamare ekonomiskt läge. Kungl. Maj:t har också hänvisat till tidigare avvisanden.

Det torde därför vara motiverat att riksdagen nu tar initiativ för att få denna angelägenhet ur sitt dödläge. Som motivering för att detta sker nu kan särskilt anföras vad här tidigare framhållits, att bekämpandet av tuberkulosen nu förbilligats och att kampen mot den smittsamma kastningen står inför sitt slutskede. Vid de bakteriologiska laboratorierna torde undan för undan därigenom skapas kapacitet för upptagande av kampen mot juverinflammationen utan några kostnadsfördyringar. Veterinärstyrelsens äskande innebar också endast att vid några hushållningssällskap försöksvis få anordna bekämpande av de smittsamma juverinflammationerna. Självklart kunna därvid väljas just sådana hushållningssällskap som få friställd arbetskraft genom att arbetet med bekämpandet av tuberkulos och smittsam kastning upphört eller minskat.

Vi vilja därför hemställa,

att riksdagen ville besluta, att medel som under nionde huvudtiteln anvisats till Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Övriga utgifter må efter Kungl. Maj:ts prövning användas jämväl till att försöksvis anordna bekämpande av de smittsamma juverinflammationerna hos kor.

Stockholm den 22 januari 1952.

Carl Eskilsson.

Gustaf Velander.

Ebbe Ohlsson.
